

Bryssel den 14.12.2020
COM(2020) 804 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

**2020 årsrapport
om genomförandet av Europeiska unionens instrument för finansiering av yttre
åtgärder år 2019**

{SWD(2020) 336 final}

Innehållsförteckning

Uppfylla globala åtaganden	1
Europeiska unionen: en stark global aktör	1
Humanitärt bistånd	2
Genomförande av Agenda 2030	2
Globala prioriteringar	3
Den gröna given	3
Allianser för hållbar tillväxt	4
Mänsklig utveckling	5
Partnerskap om migration	5
Fred och säkerhet	6
Mänskliga rättigheter, demokrati och grundläggande värderingar	6
Teknik och innovation	7
Global räckvidd	8
Afrika	8
Asien, Centralasien och Stilla-havsområdet	8
Utvidgningsregionen	9
EU:s grannskap	9
Latinamerika och Västindien	10
Mellanöstern och Gulfregionen	11

Uppfylla globala åtaganden

Under 2019 kvarstod den geopolitiska instabiliteten, men Europeiska unionen fortsatte sitt arbete för att säkerställa en mer fredlig, rättvis och välmående värld. Vår planet och dess folk genomgår snabba förändringar och upplever miljömässiga, politiska och tekniska skiften.

I denna alltmer oroliga värld har EU reagerat uttömmande och använt hela sin bredd av politik och verktyg: diplomatiska och ekonomiska åtgärder, säkerhets- och handelsrelaterade åtgärder samt åtgärder för hållbar utveckling och humanitärt bistånd. Under 2019 fortsatte EU sitt arbete med att reformera det multilaterala systemet och vidmakthålla sitt globala ledarskap inför nuvarande och kommande utmaningar. Samtidigt utökade EU också sitt samarbete och sina partnerskap med regionala organisationer, som är avgörande för att säkerställa global hållbar utveckling, respekt för mänskliga rättigheter och ett effektivt internationellt samarbete.

I den här rapporten beskrivs de viktigaste aspekterna av EU:s ekonomiska stöd till internationellt samarbete, humanitärt bistånd, utrikespolitik och utvidgning under 2019¹. Den visar hur världens största handelsblock och största källa till offentligt utvecklingsbistånd bidrar till att förbättra livet för miljontals människor i över 120 länder världen över samt bekämpar ojämlikhet, värnar om mänsklig utveckling, möjliggör för ungdomar att utnyttja sin fulla potential och stöder rättvis och hållbar tillväxt och samhällen runt om i världen.

Under 2019 investerade EU och dess medlemsstater 75,2 miljarder euro i offentligt utvecklingsbistånd – 55,2 % av det totala globala biståndet².

Europeiska unionen: en stark global aktör

Tack vare sin globala strategi för utrikes- och säkerhetspolitik³ kan EU vidta gemensamma åtgärder för att hantera komplexa globala utmaningar. Samtidigt som strategins fem ursprungliga prioriteringar⁴ eftersträvades fortsatte EU under 2019 att förespråka en världsordning som bygger på internationell rätt med FN i centrum och i partnerskap med regionala organisationer. Det banbrytande trilaterala partnerskapet mellan Afrikanska unionen, EU och FN banade väg för ett närmare samarbete om en mer omfattande freds- och säkerhetsagenda. Samtidigt har stödet till den gemensamma G5 Sahel-styrkan visat hur viktigt det är att investera i regionala säkerhetspartnerskap.

Under 2019 upprätthöll EU en övergripande strategi för konflikter och säkerhetskriser genom insatser inom ramen för "instrumentet som bidrar till stabilitet och fred"⁵ och genom gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiska åtgärder i hela världen. Insatserna riktades mot större kriser i länder som Afghanistan, Centralafrikanska republiken, Demokratiska republiken Kongo, Irak, Libanon, Libyen, Mali, Nigeria, Pakistan, Somalia, Sydsudan, Sudan, Syrien, Turkiet, Ukraina, Venezuela och Jemen.

¹ Se arbetsdokumentet som medföljer denna årsrapport del I, Inledning för närmare uppgifter.

² https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_20_674

³ https://eeas.europa.eu/topics/eu-global-strategy/17304/global-strategy-european-unions-foreign-and-security-policy_en

⁴ Säkerhet och försvar, motståndskraft, en integrerad strategi, stärkt koppling mellan intern och extern politik och regionala och tematiska strategier.

⁵ https://ec.europa.eu/fpi/news/eu%E2%80%99s-instrument-contributing-stability-and-peace-icsp_en

EU är en av de få aktörer med en global närvaro och en övergripande politisk verktygslåda och tar därmed större ansvar för sitt försvar och för att bistå partnererna i fred- och säkerhetsfrågor. Framstegen med en samordnad årlig försvarsöversikt⁶, den militära planerings- och ledningskapaciteten⁷, det europeiska försvarsindustriella utvecklingsprogrammet, EU:s och Natos gemensamma förklaring⁸ och det permanenta strukturerade samarbetet⁹ är betydelsefulla och historiska prestationer. Inom ramen för EU:s utrikespolitiska verktygslåda har insatserna för institutionsuppbyggnad, såsom instrumenten för tekniskt bistånd, informationsutbyte och partnersamverkan, fortsatt att främja reformer och föra EU:s strategiska politik framåt i partnerländerna.

Som världens största handelsblock och källa till utländska direktinvesteringar fortsätter EU att samarbeta med internationella partner för att främja ett fritt och rättvist internationellt handelssystem, bland annat genom en reform av Världshandelsorganisationen.

Humanitärt bistånd

Under 2019 var de humanitära behoven rekordhöga på grund av svåra kriser som ofta ledde till massflyktingar av människor, naturkatastrofer och epidemier. EU fortsatte att vara en ledande givare av humanitärt bistånd och mobiliserade 2,4 miljarder euro för att hjälpa miljontals människor i mer än 80 länder.

En betydande del av EU:s bistånd hjälpte krisdrabbade människor i Syrien och närliggande länder. Kommissionen fortsatte att genomföra den humanitära delen av EU:s facilitet för flyktingar i Turkiet¹⁰, framför allt genom det sociala nödskyddsätet¹¹.

Under 2019 aktiverades EU:s civilskyddsmekanism¹² 20 gånger för katastrofer i och utanför EU, bland annat för förödande skogsbränder i Bolivia, Guatemala, Israel och Libanon.

Genomförande av Agenda 2030

I linje med det europeiska samförståndet om utveckling fortsatte EU under 2019 att globalt och i nära samarbete med partnerländer stödja genomförandet av Agenda 2030 för hållbar utveckling, Addis Abeba-handlingsplanen för utvecklingsfinansiering och Parisavtalet om klimatförändringar.

Ökande ojämlikhet, växande hunger, global uppvärmning, förlust av biologisk mångfald, sociala oroligheter, konflikter och migration håller på att förvärras och återspeglar hela Agenda 2030. Vid toppmötet om målen för hållbar utveckling 2019 gjordes en översyn av framstegen där behovet av en förändring av utvecklingsvägar och snabbare åtgärder betonades för att hålla tidsfristen till 2030. Ett gemensamt uttalande från EU och AVS-länderna (Afrika, Västindien och Stillahavsområdet) om genomförandet av Agenda 2030 och målen för hållbar utveckling antogs i anslutning till toppmötet. I

⁶ [https://www.eda.europa.eu/what-we-do/our-current-priorities/coordinated-annual-review-on-defence-\(card\)](https://www.eda.europa.eu/what-we-do/our-current-priorities/coordinated-annual-review-on-defence-(card))

⁷ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8798-2019-INIT/en/pdf>

⁸ <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2018/07/10/eu-nato-joint-declaration/>

⁹ Rådets beslut (Gusp) 2017/2315 av den 11 december 2017 om upprättande av permanent strukturerat samarbete och om fastställande av förteckningen över deltagande medlemsstater (EUT L 331, 14.12.2017, s. 57).

¹⁰ https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/news_corner/migration_en

¹¹ https://ec.europa.eu/echo/essn_en

¹² https://ec.europa.eu/echo/what/civil-protection/mechanism_en

uttalandet bekräftades engagemanget för Agenda 2030 och en strävan efter att stärka samarbetet för att påskynda genomförandet av målen för hållbar utveckling så att ingen hamnar på efterkälken.

Vid FN:s politiska högnivåforum i New York i juli presenterade EU framstegen när det gäller Agenda 2030 och målen för hållbar utveckling såväl inom unionen som genom EU:s internationella samarbete. Viktiga initiativ som presenterades vid detta evenemang var EU:s diskussionsunderlag *Mot ett hållbart EU 2030*¹³, Eurostats övervakningsrapport om framstegen i målen för hållbar utveckling från 2019, den första gemensamma sammanfattande rapporten om det europeiska samförståndet om utveckling från 2017 och EU:s rapport från 2019 om en konsekvent politik för utveckling.

Gemensam programplanering, gemensamma resultatramar och gemensamt genomförande ökar EU-medlens betydelse för att uppnå målen för hållbar utveckling. Under 2019 infördes gemensamma programplaneringsdokument i Centralafrikanska republiken, Honduras och Mali, medan Kambodjas europeiska strategi för utvecklingssamarbete förlängdes. I december hade 20 gemensamma programplaneringsdokument utarbetats.

Räckvidden för den institutionsbyggande verksamheten utökades till länder som omfattas av EU:s utvecklingspolitik i hela världen. Syftet var att stödja EU:s politiska prioriteringar och hjälpa länderna att genomföra sina nationella utvecklingsstrategier i linje med EU:s standarder och på så sätt bidra till att uppfylla FN:s Agenda 2030 och målen för hållbar utveckling.

Globala prioriteringar

I slutet av 2019 befäste den nya kommissionens ordförande målen för hållbar utveckling ytterligare när det gäller EU:s beslutsfattande och åtgärder och underströk EU:s fortsatta engagemang för hållbarhet.

Den gröna given

Den europeiska gröna given¹⁴ som presenterades i slutet av 2019 är en integrerad del av kommissionens strategi att genomföra Agenda 2030 och målen för hållbar utveckling samt att styra den europeiska ekonomin i en mer hållbar riktning. **Klimatförändringar** är en av världens främsta utmaningar, ett prioriterat område för EU:s yttre åtgärder och ett centralt tema i den gröna given.

Genom att finansiera över 80 projekt förstärkte EU under 2019 sin strategi för klimatåtgärder genom program som den globala klimatiförändringsalliansen¹⁵ i syfte att bygga upp motståndskraften mot klimatiförändringar i partnerländer, i synnerhet i de minst utvecklade länderna och små östater under utveckling.

¹³ https://ec.europa.eu/commission/publications/reflection-paper-towards-sustainable-europe-2030_en

¹⁴ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en

¹⁵ <https://www.gcca.eu/>

*Local Climate Adaptive Living Facility*¹⁶ kanaliserade klimatfinansiering till över 240 lokala myndigheter som företräder 6 miljoner människor i 14 länder. En utökad andra fas inleddes i slutet av 2019.

Hållbar energi har avgörande betydelse för att bekämpa klimatförändringarna och står i centrum för den gröna given. Under 2019 fortsatte EU att stödja tillgången till hållbar energi i hela världen, men också åtgärder för energieffektivitet. I december godkände Europeiska rådet EU:s mål att bli den första klimatneutrala kontinenten senast 2050.

Tillgång till vatten och sanitet är en grundläggande mänsklig rättighet. Under 2019 fortsatte EU att stödja tillgången till vatten och sanitet, hållbar och integrerad vattenförvaltning samt kapacitetsuppbyggnad.

Jordanien lider av allvarlig vattenbrist. En summa på 21,5 miljoner euro från EU:s regionala förvaltningsfond för insatser med anledning av Syrienkrisen har förbättrat vatten- och avloppstjänster för över en miljon människor i Irbid-provinsen.

EU främjar **grön företagsutveckling** i viktiga värdekedjor och stöder finansieringen av den globala övergången till en cirkulär ekonomi. "SWITCH to Green" är EU:s flaggskeppsinitiativ på det här området.

Förlusten av biologisk mångfald och nedbrytningen av många ekosystem är en stor utmaning. Meddelandet *Intensifiera EU:s insatser för att skydda och återställa världens skogar*¹⁷ från 2019 är ett integrerat ramverk med syftet att bekämpa avskogningen och skogsförstörelsen.

Under 2019 förnyade kommissionen sin finansiering av partnerskapsfonden för kritiska ekosystem, den ledande aktören för finansiering av viktiga områden för biologisk mångfald runtom i världen.

Allianser för hållbar tillväxt

Samarbete är avgörande för att nå målen för hållbar utveckling. Globalt välbefinnande kan endast uppnås genom **anständiga arbetsvillkor och hållbar ekonomisk tillväxt** för alla. Under 2019 stödde EU åtgärder såsom programmet för ett hållbart investeringsklimat och värdekedjor II för att finansiera globala och europeiska initiativ som främjar viktiga aspekter av investeringsklimat och handel, men också utvecklingen av den privata sektorn.

Kärnan i kommissionens externa investeringsplan är Europeiska fonden för hållbar utveckling som kombinerar ett nytt garantiinstrument med två regionala investeringsplattformar, nämligen investeringsplattformen för Afrika och investeringsplattformen för grannskapspolitiken som ska stödja privata investeringar i mindre utvecklade och mer riskfyllda företagsklimat. I slutet av 2019 hade europeiska fonden för hållbar utveckling mobiliserat omkring 4,6 miljarder euro i EU-medel som förväntas generera 47 miljarder euro i investering.

Genom partnerskapsinstrumentet¹⁸ undertecknades i slutet av 2019 ett kontrakt på 5,7 miljoner euro i ett nytt partnerskap mellan EU och OECD för att hjälpa till att forma affärsmodeller för hållbar, inkluderande och rättvisare tillväxt.

¹⁶ <https://www.uncdf.org/local/homepage>

¹⁷ COM(2019) 352 final, 23.7.2019.

Under 2019 inrättades två förvaltningsfonder i samarbete med Världsbanksgruppen för att främja företagsvänliga investeringsklimat: den ena för att bistå länder och regionala ekonomiska gemenskaper i AVS-regionen (12 miljoner euro) och den andra för att stödja Afrika söder om Sahara (10 miljoner euro).

Inom det östliga partnerskapet gav över 40 regionala och bilaterala program inom ramen för initiativet "EU4Business" betydande stöd till utvecklingen av små och medelstora företag som ett komplement till nationella reformplaner.

Att **utrota fattigdom** i alla dess former och att bekämpa diskriminering och ojämlikhet utan att lämna någon på efterkälken står i centrum för det europeiska samförståndet om utveckling.

Över hälften av världens befolkning saknar sociala förmåner. EU stöder sociala skyddsprogram i 26 länder, vilket motsvarar en total investering på en miljard euro.

Enligt 2019 års globala rapport om livsmedelskriser upplevde under 2018 mer än 113 miljoner människor i 53 länder **akut hunger** och behövde krishjälp. EU samarbetar med partner för att få bukt med svält och undernäring bland barn och mödrar, bland annat genom att främja ett hållbart och motståndskraftigt jordbruk.

Det EU-finansierade initiativet "*Development of Smart Innovation through Research in Agriculture*" (DeSIRA) har mobiliserat cirka 95 miljoner euro för att bygga upp nationell, regional och global innovationskapacitet.

Mänsklig utveckling

God hälsa är en viktig grund för hållbar utveckling. EU stöder partnerländerna i deras strävan efter en strategi för hälsa inom alla politikområden som på ett hållbart sätt ska förbättra såväl hälso- och sjukvårdens kvalitet, täckning och överkomlighet som hälso- och sjukvårdssystemen.

Hälften av EU:s hälso- och sjukvårdsbistånd (2,6 miljarder euro mellan 2014 och 2020) går till globala initiativ såsom den globala fonden för bekämpning av aids, tuberkulos och malaria, den globala alliansen för vacciner och immunisering (Gavi-alliansen), Världshälsoorganisationens partnerskap för allmän hälso- och sjukvård och FN:s befolkningsfond.

Under 2019 utlovade kommissionen 550 miljoner euro till den globala fonden för 2020–2022.

Utbildning är avgörande för att forma framtida generationer och en nödvändig förutsättning för hållbar tillväxt, sysselsättning av god kvalitet samt jämlikhet.

EU stöder utbildning i omkring 100 länder och genom partnerskap som det globala partnerskapet för utbildning och *Education Cannot Wait*.

Genom sitt stöd till det globala partnerskapet för utbildning har EU bidragit till inskrivningen av 77 miljoner barn i grundskolan.

¹⁸ https://ec.europa.eu/fpi/what-we-do/partnership-instrument-advancing-eus-core-interests_en

Partnerskap om migration

EU fortsatte att tillämpa en **balanserad migrationsstrategi**. År 2019 fanns det nästan 272 miljoner internationella migranter i världen, nästan 70,8 miljoner människor tvångsförflyttades och världens flyktingbefolkning uppgick till 25,9 miljoner. De flesta flyktingarna togs fortsatt emot i utvecklingsregioner.

Migration kan också **öka ojämlikheten** och EU har ökat sina insatser för att se till att migrationen leder till tillväxt för alla och en hållbar utveckling i ursprungs-, transit- och destinationsländerna så att samtliga samhällen gynnas. I juni offentliggjorde kommissionen ett arbetsdokument om åtgärder mot ojämlikhet i partnerländerna¹⁹ och i november antog rådet slutsatserna där EU och medlemsstaterna uppmanades att påskynda sina ansträngningar²⁰.

Under 2019 godkände EU:s förvaltningsfond för nödåtgärder i Afrika ytterligare 36 program och 16 tillägg i fondens tre regioner (Sahel och Tchadsjön, Afrikas horn och Nordafrika) på totalt 851 miljoner euro.

Fred och säkerhet

Under hela 2019 förblev "instrumentet som bidrar till stabilitet och fred" ett viktigt verktyg för EU:s diplomati i krissammanhang och i dess strävan efter stabilitet, konfliktförebyggande och konfliktlösning samt fredsbyggande. Samtliga 46 antagna krishanteringsåtgärder har direkt anknytning till EU:s politiska prioriteringar och kompletterade arbetet inom den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik.

Under 2019 förstärktes användningen av kapacitetsuppbyggnad till stöd för säkerhet och utveckling ytterligare genom nya åtgärder i Burkina Faso, Niger, Somalia och Tadzjikistan.

En global insats inleddes också för att stödja regionala utbildningscentrum i Västafrika, Östafrika och Mellanöstern som ska utbilda militära aktörer på områdena hälsa, minröjning och civilskydd.

Arbetet med att samordna internationella insatser i konflikt- och postkonfliktsituationer fortsatte med FN och andra internationella organisationer, bl.a. Världsbanken och Afrikanska utvecklingsbanken, för att stödja tillgången till finansiering samt återspegla EU:s starka engagemang för multilateralism.

Under 2019 lämnade EU sitt första bidrag till FN:s fredsbyggande fond genom "instrumentet som bidrar till stabilitet och fred".

I juli återlämnades kärnkraftsanläggningen i Tjernobyl till de ukrainska myndigheterna efter att det största internationella samarbetet om kärnsäkerhet hade slutförts. EU bidrog med 431,6 miljoner euro genom sitt instrument för kärnsäkerhetssamarbete och sitt program för tekniskt bistånd till Oberoende staters samvälle.

EU fortsatte att främja **rättsstatsprincipen, tillgången till rättslig prövning och stärkandet av kapaciteten hos rättsliga institutioner** i partnerländer runtom i världen.

¹⁹ SWD(2019) 280 final, 16.6.2019.

²⁰ <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2019/11/25/addressing-inequality-in-partner-countries-council-adopts-conclusions/>

Mänskliga rättigheter, demokrati och grundläggande värderingar

År 2019 genomfördes slutfasen av **EU:s handlingsplan för mänskliga rättigheter och demokrati** (2015–2019) till stöd för grundläggande mänskliga rättigheter, såsom yttrande-, mötes- och föreningsfrihet, icke-diskriminering och minoriteters rättigheter. Under 2019 använde EU det europeiska instrumentet för demokrati och mänskliga rättigheter för att finansiera omkring 268 projekt till ett värde av 119,5 miljoner euro.

EU:s mekanismer för människorättsförsvare förnyades med ytterligare tre år i slutet av 2019.

Mot bakgrund av de fortsatta utmaningarna för den globala demokratin bekräftade EU återigen sitt **engagemang för demokratiska processer** med program på sammanlagt över 47,2 miljoner euro i 30 länder.

EU deltog i åtta valobservatörsuppdrag, sex valexpertuppdrag och sju uppföljningsuppdrag och utvecklade en offentlig databas över rekommendationer från valobservatörsuppdragen. EU fungerade också som stöd för lokala valobservatörer i elva länder.

Jämställdhet mellan könen och kvinnors och flickors egenmakt är grundläggande värderingar för EU och dess internationella utvecklingspolitik. I EU:s handlingsplan för jämställdhet prioriteras tre viktiga områden: att säkerställa flickors och kvinnors fysiska och mentala integritet, främja kvinnors och flickors socioekonomiska och kulturella rättigheter samt stärka flickors och kvinnors talan och deltagande i beslutsfattandet.

Under 2019 fortsatte genomförandet av Spotlight-initiativet²¹, ett omdanande partnerskap mellan EU och FN för att undanröja alla former av våld mot kvinnor och flickor i hela världen. Programmet *”Safe and Fair”* (25 miljoner euro) förbättrar arbetsvillkoren för kvinnliga migranter som flyttar till Gulfstaterna från elva länder i Sydasiatiska nationers förbund.

Programmet *”WeEmpower”* på 22,5 miljoner euro ökar den offentliga och privata sektorns engagemang för jämställdhet och kvinnors egenmakt på arbetsplatsen.

EU inledde också ett program på 3,75 miljoner euro för att ytterligare stärka regionala och internationella nätverk av nationella människorättsinstitutioner och stödja projekt för att skydda människorättsförsvare av homosexuella, bisexuella, transpersoner och/eller intersexuella personer. Åtgärder vidtogs också för att hantera de växande utmaningarna som rör yttrande- och mediefrihet. Flera projekt finansierades inom ramen för *”Media4Democracy”*, ett program för tekniskt stöd.

Teknik och innovation

EU:s bidrag på 200 miljoner euro till faciliteten för företagsutveckling och innovation på västra Balkan hjälpte till att mobilisera totala investeringar på 958 miljoner euro som ska stödja omkring 4 700 företag i form av över 2 800 lån, skapa nästan 80 000 arbetstillfällen och underlätta 36 investeringar i kapital likställt med eget kapital.

Konnektivitet spelar en avgörande roll för att uppnå målen för hållbar utveckling, där transport, energi och digitalisering är viktiga sektorer. Motståndskraftig infrastruktur verkar för inkluderande och hållbar tillväxt och främjar innovation.

²¹ <https://www.spotlightinitiative.org/>

För att bryta sambandet mellan ekonomisk tillväxt och koldioxidutsläpp främjade partnerskapsinstrumentet hållbar industrialisering i Brasilien och Mexiko, i synnerhet genom att verka för partnerskap mellan EU och lokala företag.

Under 2019 inrättades arbetsgruppen för digital ekonomi i alliansen mellan Afrika och Europa. Arbetsgruppen lämnade bidrag till rapporten om strategin för digital omvandling för Afrika (2020–2030) som offentliggjordes av Afrikanska unionen.

Den ökade betydelsen av vetenskap, ny teknik och innovation för en inkluderande och hållbar utveckling i AVS-regionerna erkändes i och med att ett program på 60 miljoner euro inrättades inom ramen för den elfte Europeiska utvecklingsfonden för att stärka innovationsekosystem och -kapacitet.

Global räckvidd

I hela världen har EU fortsatt att arbeta för att minska fattigdomen, bekämpa ojämlikheter, stödja hållbar utveckling samt främja demokrati, fred och säkerhet.

Afrika

Förhandlingarna om ett förnyat partnerskapsavtal med AVS-staterna inleddes under 2019, i avsikt att förnya Cotonouavtalet och omforma de politiska och ekonomiska förbindelserna med dessa partner.

EU stödde övergången till demokrati i Sudan och fortsatte ge sitt starka stöd, såväl politiskt som ekonomiskt, även för den etiopiska övergången. Tillsammans med Världsbanken och Afrikanska utvecklingsbanken har EU lett initiativet för Afrikas horn gällande regional integration och ekonomisk utveckling med Djibouti, Eritrea, Etiopien, Kenya och Somalia.

Under 2019 tillgodosåg EU akuta humanitära behov i sju länder som var drabbade av krisen i Sahel: Burkina Faso, Mauretanien, Mali, Tchad, Niger, Nigeria och Kamerun. EU anslog över 187 miljoner euro (varav mer än 141 miljoner euro till de mest utsatta befolkningsgrupperna i G5-länderna) för att stödja humanitära insatser.

EU stödde det Afrikaledda initiativet för förnybar energi i Afrika²² för att uppnå sitt mål att generera minst 10 GW förnybar energi senast 2020. EU har ett strategiskt intresse av att stödja detta initiativ vars mål ligger i linje med EU:s gröna giv, vilket anges i partnerskapet för grön övergång och tillgång till energi och ingår i den framtida övergripande strategin för Afrika.

Under 2019 pågick civila uppdrag inom den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken i Libyen, Mali, Niger och Somalia. Dessutom inleddes ett nytt uppdrag i Centralafrikanska republiken för att stödja reformeringen av säkerhetsstyrkorna med deras gradvisa utplacering i landet.

Ett viktigt politiskt initiativ, alliansen mellan Afrika och Europa för hållbara investeringar och arbetstillfällen, har gjort stora framsteg, som med EU:s stöd inom ramen för det europeiska innovationspartnerskapet minskar riskerna för investeringar. Inom ramen för det europeiska

²² <http://www.arei.org/>

innovationspartnerskapets plattform för hållbart företagande för Afrika underlättade EU också en strukturerad dialog mellan den offentliga och den privata sektorn i 32 afrikanska länder.

Genom partnerskapsinstrumentet fortsätter EU att uppfylla de ekonomi-, handels- och investeringsrelaterade dimensionerna av sitt strategiska partnerskap med Sydafrika. Fokus ligger på genomförandet av avtalet om ekonomiskt partnerskap mellan EU och Södra Afrikas utvecklingsgemenskap, Parisavtalet och WTO-frågor.

Asien, Centralasien och Stillahavsområdet

Asien–Europa-mötet mellan utrikesministrarna hölls i december i Madrid och fokuserade på gemensamma värderingar och gemensamma utmaningar, i synnerhet regelbaserad effektiv multilateralism.

Vid ett ministermöte mellan Asean-länderna och EU i januari enades man i princip om att uppgradera förbindelserna till ett strategiskt partnerskap. I juni undertecknade Europeiska unionens råd²³ ett frihandelsavtal och ett avtal om investeringsskydd med Vietnam, följt av ett ramavtal om deltagande i oktober.

I april förlängde rådet de restriktiva åtgärderna mot Myanmar med ytterligare ett år samt vidtog riktade restriktiva åtgärder mot enskilda personer.

Programmet om ansvarsfulla leveranskedjor i Asien är ett gemensamt initiativ finansierat av partnerskapsinstrumentet med 9,5 miljoner euro och har som syfte att förbättra respekten för mänskliga rättigheter samt arbets- och miljönormer i företag med leveranskedjor i Kina, Japan, Myanmar, Filippinerna, Thailand och Vietnam.

Under 2019 fokuserade "instrumentet som bidrar till stabilitet och fred" på att motverka hatpropaganda och förebygga våldsam extremism i hela regionen. Efter påskbombningarna i Sri Lanka mobiliserades "instrumentet som bidrar till stabilitet och fred" snabbt för att stärka terrorismbekämpningen och förhindra våldsam extremism i Sri Lanka och på Maldiverna.

Utvidgningsregionen

För att främja ett regionalt samarbete inom västra Balkan och med EU fortsatte kommissionen att stödja utvidgningsländerna för att förbättra deras beredskap att ansluta sig till EU. Det årliga utvidgningspaketet antogs den 29 maj. Tack vare ytterligare framsteg från Republiken Albanien och Nordmakedonien stod kommissionen fast vid sin rekommendation om att inleda anslutningsförhandlingar. I oktober beslutade Europeiska rådet att återkomma till utvidgningsfrågan före nästa toppmöte mellan EU och västra Balkan. Förhandlingarna inleddes officiellt i mars 2020.

EU bidrog med 880,7 miljoner euro till 39 projekt för transporter och energikonnectivitet inom ramen för instrumentet för stöd inför anslutningen. Dessa projekt förväntas generera investeringar på över 3,2 miljarder euro.

I maj avgav kommissionen ett yttrande om Bosnien och Hercegovinas ansökan om EU-medlemskap²⁴ och angav att anslutningsförhandlingarna bör inledas så snart som Bosnien och Hercegovina

²³ Europaparlamentet ratificerade avtalet i februari 2020 och det trädde i kraft den 1 augusti 2020.

²⁴ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/de/COUNTRY_19_2778

uppfyller medlemskapskriterierna. I december antog rådet slutsatserna²⁵ om kommissionens yttrande och välkomnar det.

När det gäller Turkiet införde rådet i november restriktiva åtgärder mot bakgrund av Turkiets olagliga borrhningar i östra Medelhavet²⁶ och beslutade att minska både det bilaterala biståndet inom ramen för instrumentet för stöd inför anslutningen och utlåningen från Europeiska investeringsbanken. EU fortsatte att stödja civilsamhället och direkta personkontakter samtidigt som samarbetet för att stödja syriska flyktingar och migrationshantering fortsatte. Hela driftsbudgeten för faciliteten för flyktingar i Turkiet hade anslagits i slutet av 2019.

EU:s grannskap

Under 2019 fortsatte EU att genomföra sin reviderade europeiska grannskapspolitik, mobilisera betydande stöd för sina fyra nya prioriteringar²⁷ och fullt ut införliva principerna om differentiering, delat ansvar och en incitamentsbaserad strategi.

I det östra grannskapet har genomförandet av det östliga partnerskapets 20 mål för 2020 framskridit väl, i synnerhet när det gäller ekonomi, konnektivitet, direkta personkontakter och god samhällsstyrning.

Det östliga partnerskapet firade 2019 sitt tioårsjubileum med ett evenemang med högt uppsatta deltagare där det framhölls att betydande framsteg gjorts vad gäller att främja ekonomier och handel, energieffektivitet, civilsamhällets roll och viseringsliberalisering. Ett omfattande samråd om framtiden för det östliga partnerskapet inleddes under 2019²⁸ och resulterade i över 200 bidrag från ett brett spektrum av berörda parter.

I och med slutförandet av förhandlingarna om avtalet om förenklade viseringsförfaranden och återtagandeavtalet för Belarus under 2019 gynnas nu alla länder i det östliga partnerskapet av enklare resor till EU.

Med anledning av konflikten i östra Ukraina fortsatte EU att ge humanitärt stöd och bistånd för stabilisering och snabb återhämtning. Dessutom mobiliserade EU särskilt stöd till regionen vid Azovska sjön.

EU:s borgmästaravtal hjälper nästan 400 kommuner i länderna i det östliga partnerskapet att genomföra sina åtaganden om hållbar energi och klimatåtgärder.

I det södra grannskapet förblev under hela 2019 lindringen av effekterna av den utdragna krisen i Syrien en prioritering. Vid Bryssel III-konferensen i april om stöd till Syriens och dess grannländers framtid bekräftades återigen EU:s engagemang.

I juni antogs en gemensam politisk förklaring med Marocko och handlingsplanen EU–Marocko och den gemensamma stödramen förlängdes till slutet av 2020. I januari förlängdes både

²⁵ <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2019/12/10/council-conclusions-on-commission-opinion-on-bosnia-and-herzegovina-s-application-for-membership-of-the-european-union/>

²⁶ <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2019/11/11/turkey-s-illegal-drilling-activities-in-the-eastern-mediterranean-council-adopts-framework-for-sanctions/>

²⁷ Den europeiska grannskapspolitikens prioriterade områden är god samhällsstyrning, demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatsprincipen, ekonomisk utveckling för stabilisering, säkerhet, samt migration och rörlighet.

²⁸ https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/news_corner/news/european-union-opens-structured-consultation-future-eastern-partnership_en

handlingsplanen EU–Israel och handlingsplanen mellan EU och de palestinska myndigheterna med tre år.

I september respektive oktober bistod EU vid president- och parlamentsvalet i Tunisien, vilket ytterligare befäste landets övergång till demokrati. EU fortsatte dessutom att stödja Libyens övergång till ett stabilt och säkert land trots säkerhetssituationen i landet.

Uppdragen inom ramen för den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik genomfördes i Ukraina, Kosovo* och Georgien.

Latinamerika och Västindien

I april antog EU en ny strategi för Latinamerika och Västindien (LAC) – ”EU-LAC – förenade krafter för en gemensam framtid”²⁹ — som bygger på partnerskap för välbefinnande, demokrati, resiliens och effektiv global styrning.

Framsteg har gjorts i genomförandet av EU-partnerskapen i Latinamerika och Västindien genom politiska avtal och handelsavtal. I juli nåddes en principöverenskommelse om handelsdelen av associeringsavtalet mellan EU och Mercosur (Argentina, Brasilien, Paraguay och Uruguay). Förhandlingarna med Mexiko om ett moderniserat globalt avtal slutfördes, med undantag för förteckningen över upphandlande enheter på lokal och regional nivå.

Åtgärderna inom ramen för partnerskapsinstrumentet omfattade ett projekt för att stärka skyddet av immateriella rättigheter i regionen i linje med WTO och EU:s relevanta frihandelsavtal. Ett projekt på 9,5 miljoner euro stöder ansvarsfulla affärsmetoder i Argentina, Brasilien, Chile, Colombia, Costa Rica, Ecuador, Mexiko, Panama och Peru.

I Venezuela hade den utdragna politiska och humanitära krisen en betydande inverkan på regionen, främst på grund av migrationsströmmar i en helt ny omfattning. EU ökade trycket på regimen genom riktade restriktiva åtgärder med anledning av den fortsatta försämringen av situationen för demokratin, rättsstaten och de mänskliga rättigheterna, och ökade samtidigt biståndet till befolkningen och venezuelanska migranter.

Under 2019 fortsatte EU att stödja genomförandet av fredsavtalet i Colombia, bl.a. genom att ge stöd till kommissionen för sanning, samexistens och icke-upprepning.

I Mexiko stödde ”instrumentet som bidrar till stabilitet och fred” samhällen längs den norra gränsen och hjälpte asylsökande och flyktingar genom att förbättra tillgången till offentliga tjänster.

I september undertecknade EU och Stillehavsalliansen en gemensam förklaring för att ytterligare stärka samarbetet och dialogen.

Mellanöstern och Gulfregionen

I nära samarbete med Europeiska utrikestjänsten, EU:s delegationer och kommissionens avdelningar har partnerskapsinstrumentet gjort betydande framsteg i Gulfregionen på områden som ren

²⁹ JOIN(2019) 6 final, 16.4.2019.

* Denna beteckning påverkar inte ståndpunkter om Kosovos status och är i överensstämmelse med FN:s säkerhetsråds resolution 1244/1999 och med Internationella domstolens utlåtande om Kosovos självständighetsförklaring.

energiteknik, energieffektivitet, klimatförändringar och ekonomisk diversifiering. I de flesta projekten ingår de sex länderna i Gulfstaternas samarbetsråd (GCC) och omfattar nätverket för rena energikällor mellan EU och GCC, dialogen mellan EU och GCC om ekonomisk diversifiering, EU:s partnerskap för politik och utåtriktad verksamhet samt ett projekt för att utarbeta ett regionalt system för radiologisk varning och datautbyte.

I Irak fortsatte EU att arbeta med stabilisering, reformer efter konflikter, ansvarsskyldighet och inkluderande försoningsprocesser. "Instrumentet som bidrar till stabilitet och fred" hjälpte FN att digitalisera bevismaterial för brott som begåtts av Daish och bidrog till att förbättra förvaltningen av gränsen mellan Irak och Jordanien.

I Jemen fortsätter EU att stödja stabiliseringsinsatserna och fredsprocessen. Som en del av Stockholmsöverenskommelsen från slutet av 2018 beviljades stöd för medlingsinsatser, FN:s fredsbyggande fond och särskilda initiativ, bl.a. överenskommelsen om hamnen i Hodeidah.